



Møde i den danske biometan rådgivningskomité

Fredag, d. 25. november 2011, kl. 13.00 -15.00.

Sted: Landbrug & Fødevarer , Axelborg, Axeltorv 3, København

Deltagere:

Tidl. seniorrådgiver i EU Kommissionens
generaldirektorat for energi og transport

Jørgen Henningsen.

DONG Energy

Asger Myken

Haldor Topsøe

John Bøggild Hansen.

Region Nord

Gro Stengård Villumsen.

Bioenergi Vest A/S

Lars Byberg,

Region Midt

Henning Laursen.

Brancheforeningen for Biogas

Bruno Sander

HMN Naturgas

Søren Hylleberg Sørensen

Energinet.dk

Knud Boesgaard Sørensen

Videncentret for Landbrug, VFL

Leif Raun

VFL / BPI

Mikael Kau.

VFL / BPI

Olav Rasmussen

Landbrug og Fødevarer

Thomas Holst

Dagsorden

1) Velkomst og formål med komiteen

2) Komitemedlemmerne præsenterer sig selv

3) Præsentation af projektet: European Bio-Methane Regions og status for biometan i Europa – hovedtendenser ved Mikael Kau



- 4) **Status – muligheder og barrierer for biometan i Danmark – v. komiteemedlemmerne**
- 5) **Perspektivering af komiteens arbejde i 3 år (diskussion)**
 - **Strategi for implementering af biogas/biometan i Danmark**
 - **Bearbejdning af politiske beslutningstagere i Danmark – rammebetingelser**
 - **Implementering, projektudvikling, eksport**
 - **Markedsmodeller , biogasinfrastruktur, teknologi**
- 6) **Konstituering/resolution fra det stiftende komitemøde til pressen og politikerne**
- 7) **Næste komitemøde**
- 8) **Eventuelt.**

Status Tyskland: I alt 49 opgraderingsanlæg og 49 planlagte/ under konstruktion.

Olav Rasmussen VFL/BPI

Redegjorde for hvorledes det danske indspil i EU-projektet har været en fleksibel markedsmodel, hvor flere forskellige biogas-anlægstyper og afsætningsmuligheder er relevante – afhængig af de lokale interesser og forhold og inspireret fra Nord - og Vestjylland. Fokus er således ikke blot et enkelt eksempel eller teknologi.

Derudover har de danske indlæg ved Projekt mødet fået meget positiv medfart af de internationale deltagere, idet der er skitseret en helheds- og systemtænkning fra f.eks. RingkøbingSkjern, Frederikshavn og Energinet.dk, m.fl. som udgør nytænkning – også på europæisk plan indenfor biogas.

Denne baggrund kan være afsæt for at komiteens medlemmer overvejer en teknologiplatform, et partnerskab mellem deltagerne o.l. afhængig af ønsker og ambitionsniveau – eller at definere strategielementer for udviklingen af Biomethan Markeder.

Henning Lauersen, Region Midtjylland

Vækstforums formål er primært erhvervsudvikling og skabelse af arbejdspladser. Konkrete projekter støttes.

Region Midts energi perspektivplan med henblik på VE præsenteres på møde 2. februar . 2012. Målsætning heri er 75% husdyrgødning bør anvendes til biogas og ligeledes 75% af andre våde biomasser som energiafgrøder, græsser m.v. Målsætning 2025 er 50% VE, hvor biogas og biometan centrale.

Ser hovedudfordring i udvikling af billigere teknologier til opgradering.

John Bøgild Hansen, Haldor Topsøe.

Vanskeligt at få økonomi i biogas, især fordi enheder for små. Ved integration af forskellige teknologier (elektrolyse) kan biogassens CO₂ med fordel bruges, og nedbringes derved ved rensningen af biogassen med anvendelse af

overskydende vindenergi.

Der mangler endvidere biogasanlæg der er rentable til at muliggøre yderligere investeringer.

Brug af overskydende vind til opgradering af biogas ødelægges af 12 øres distributionsafgiften. Spørgsmålet uafklaret om hvordan CO2 afskaffelse vurderes /prissættes.

En central barriere for opgradering er også, at parterne kun sværger til én teknik af flere, vind, brint... Endvidere mangler der spillere, der kan investere i opgraderingsanlæg, hvilket peger på erhvervsudviklings agenterne.

Gro Stengård Villumsen, Region Nordjylland:

I Region Nord har interessen for biogan / bioenergi været stor siden 2007, og Regionen faciliterer udvikling af konkrete projekter . Det er regionens femgangsmåde at støtte de konkrete indspil som kommer fra Regionens erhvervsliv mv.

Knud Boesgaard Sørensen, Energinet.dk

VE gasser kommer til at spille stor rolle på lang sigt og Energinet .dk er opmærksom på den nævnte distributionsafgift, som søges ændret.

Asger Myken, DONG Energy.

Dong foretrækker opgraderet biogas til transport og til nettet.

Til diskussionen om dyr opgradering gøres opmærksom på, at det også koster at lade være med at opgradere, fordi anlæg skal ombygges til drift på rå-biogas.

Vigtigt at opbygge fleksible energisystem, der integrerer el, gas, varme og transport.

Jørgen Henningsen. Professor emeritus.

Biogassen risikerer fortsat at være op ad bakke. Ved en CO2 pris på 200 kr./ton er der ikke neget at hente ved biogas.

Oliepriserne er mere styrende / bestemmende end interne omkostninger ved biogas/biometan.

De sædvanlige argumenter for biogas/metan er ikke tilstrækkelige, fordi problematikken omkring gasforsyningsikkerhed ikke vil udgøre noget problem før 2050.

Olieforsyningsikkerhed er derimod det afgørende. Derfor skal transport i centrum, især til lastbiler, hvor biogas kan erstatte den dyre dieselolie. Her er en margin på ca. 11,00 kr. at arbejde med. F.eks. også 6 ,00 kr./m3 for biogas i bytte for olieselskabernes fossile afgifter.

De politiske initiativer skal fremmes, og der bør tages initiativer på EU plan med DK regering i formandsstolen.

John Bøgild understreger, at opgraderet biogas kan bearbejdes til flydende brændstoffer. Bioethanol kan produceres på decentrale anlæg, der leverer til centrale anlæg i byområde, de kan forsyne transportsektoren.

Søren Hylleberg Sørensen, HMN:

Der er generelt usikkerhed om hvem der bestemmer hvad i hele systemet omkr. naurgas. Biogas til naturgasnettet skal være simpelt. D.v.s. PSO skal drive nettet og i end ene ende producenter og i den anden salgsselskaber. Det skal være et fast simpelt system, så modstander af tilfældig knopskydning.

Knud Boesgaard Sørensen.

I Skåne besluttet at alle busser skal køre på biogas, så for at udvikle sektoren skal kommunerne være efterspørgsels drivende.

Bruno Sander, Brancheforeningen for Biogas.

Udbud på bustransport er en barriere for biometan i transport, fordi den billigere diesel vinder. Politikerne mener transport passer sig selv og vil blive udviklet på basis af EU direktivet. Ønsker at energiselskab kaste midler ind i gas til transport og dermed bliver driver. Skal finde de smarte og gode løsninger.

Lars Byberg, Bioenergi Vest og Knud Boesgaard Sørensen.

Virtuel opgradering er meget interessant, hvor anvendelse af rå-biogas til særlige formål erstatter/frigør naturgas til anvendelse i transport. Dette ikke tilladt i dag, og biogas ikke gennemtænkt i EU direktivet.

Ligeledes burde vindenergi kunne erstatte /frigøre almindelig elektricitet til anvendelse i transport.

Biometan rådgivningskomitéens formål.

På baggrund af deltagernes indlæg og diskussion blev der nikked til følgende områder opsummeret som komitéens formål og indhold.

1. Formulering af forskningsfelter der er behov for indenfor biogas og opgradering.
2. Politiske initiativer / forslag om mere simple systemer bringes frem til danske regering og til EU Kommissionen.
3. Udarbejde elementer til en dansk strategi / politik på biogas/metan området.
4. Formidling og kendskab til europæisk bedst praksis og andet interessant fra Bio-methane Regions projektet.
5. Forsøg på koordinering af initiativer med Bio-methane Regions projektets øvrige rådgivningskomitéer.
6. Udnytte politikker og strategier fra de eksisterende EU teknologiske platforme vedrørende biogas/biometan.

I forhold til pkt. 2 ønskes et initiativ overfor det danske formandskab, der samler mange danske kompetencer fra landbrug, samtlige energiformer og fra energiteknologier.

Herunder landbrugspolitik, klima, energi (biogas, vind, sol), transport, miljø, affald, regional udvikling.

Det brede initiativ skal:

1. involverer flere kommissærer, der kan gå ud sammen om initiativet.
2. sikre den danske regering interesser i det.

Jørgen Henningsen vil gøde jorden for forslaget i Bruxelles, og kort overbevisende papir skal udarbejdes hertil.

En ny TV produktion fra Energinet.dk kan anvendes. Knud Boesgaard Sørensen sender ref.

Henning Lauersen.

Der bør udarbejdes et skrift – en formålsparagraf der tegner gruppen formål og arbejde.

Videncentret for Landbrug udarbejder og rundsender en disposition / skelet og komitéens medlemmer bidrager.

Næste møde afholdes, onsdag 9. maj 2012 i Fredericia kl. 10.30 – 13.00 incl. Frokost.

Referent:

Leif Raun



Ivrig diskussion efter mødets afslutning